

Profil energetske učinkovitosti: Hrvatska

Trendovi energetske učinkovitosti

Rujan, 2012

Pregled

U razdoblju između 1995. i 2010. godine indeks poboljšanja energetske učinkovitosti za ukupno gospodarstvo (ODEX) smanjen je za 14,5%, u blizini EU prosjeka. Takvom poboljšanju najviše su doprinijeli sektori industrije i prometa.

Industrija

Energetska učinkovitost u sektoru industrije poboljšana je u razdoblju 1995.-2010. godine za 20,4%. Industrija željeza, transportnih sredstava, tekstila i drva najviše su doprinijeli opadanju indeksa energetske učinkovitosti u industriji. Indeks energetske učinkovitosti u građevinarstvu, kemijskoj industriji, te industriji papira je porastao, što ukazuje na negativne uštede.

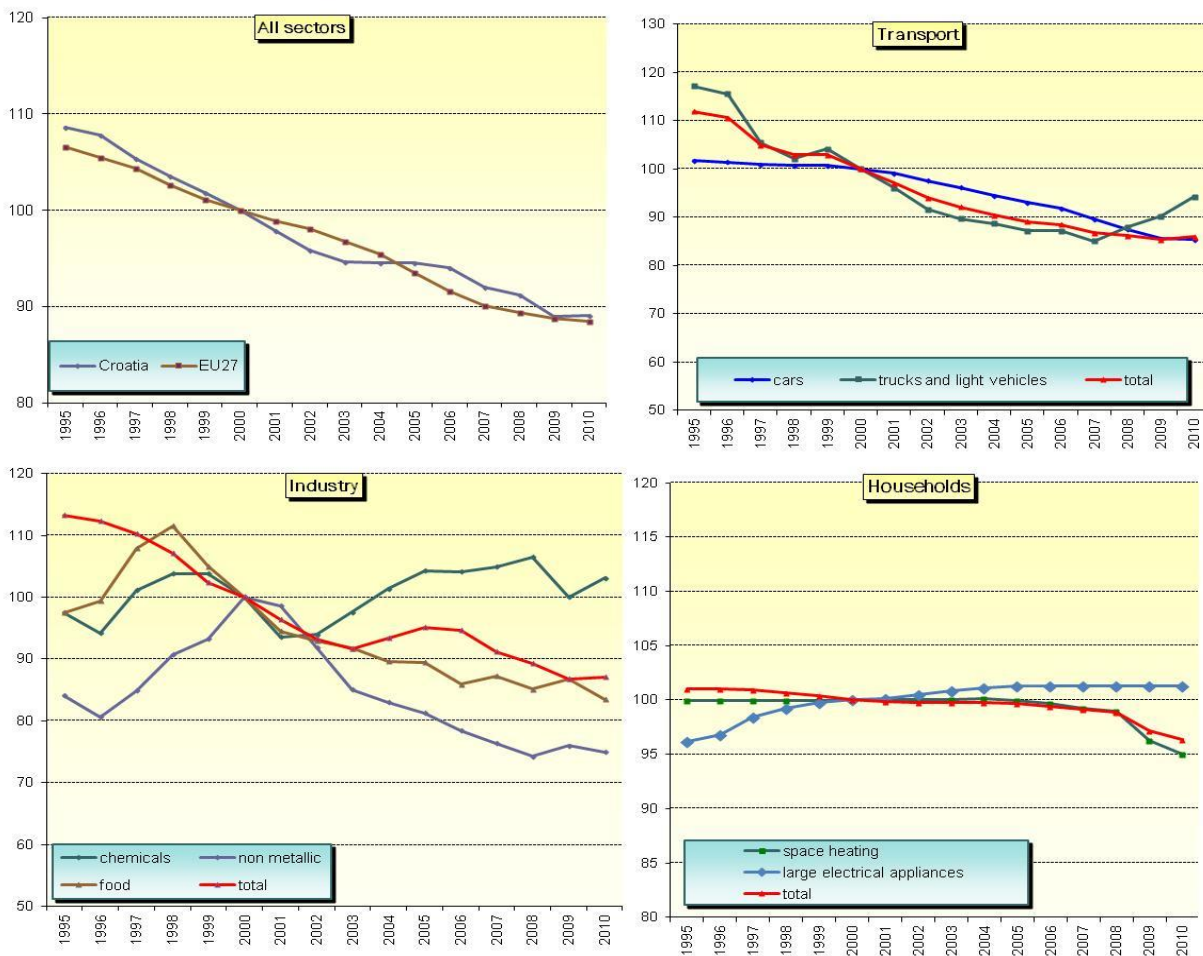
Kućanstva

Energetska učinkovitost u sektoru kućanstava poboljšana je u razdoblju 1995.-2010. godine za 4%. Poboljšanje indeksa energetske učinkovitosti za grijanje prostora i korištenje velikih električnih uređaja iznosilo je 5%.

Promet

U sektoru prometa indeks energetske učinkovitosti u 2010. godini poboljšana je za 19% u usporedbi s 1995. godinom. Poboljšanje učinkovitosti ostvareno je u kategoriji osobnih vozila (16%) kao posljedica povećanja broja novih efikasnijih vozila (s obzirom na specifičnu potrošnju u l/km) i povećanja broja dizel vozila u odnosu na ona koja koriste motorni benzin kao pogonsko gorivo. Ostali transportni modovi (željeznički, vodeni i avionski) imaju manji utjecaj na ukupnu energetske učinkovitost u prometu s obzirom na njihov mali udio u potrošnji.

Indeks energetske učinkovitosti (baza 100=2000)

*Svi pokazatelji mjereni s obzirom na kretajući trogodišnji prosjek
Izvor ODYSSEE Za više informacija: <http://www.odyssee-indicators.org/>

Mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti

Institucionalni okvir i programi

Politika energetske odgovornosti u nadležnosti je Ministarstva gospodarstva u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja u sektoru izgradnje. U 2010. godini Nacionalni program energetske učinkovitosti za razdoblje 2008 – 2016 bio je prihvaćen kao glavni strateški dokument. Uskoro je uslijedio i Prvi akcijski plan nacionalne energetske učinkovitosti. Drugi akcijski plan nacionalne energetske učinkovitosti izrađen je u 2011. godini, te se očekuje njegovo prihvaćanje. Neke od predloženih mjera energetske učinkovitosti već se provode. Najambicioznija provedbena akcija je Program obnove javnih zgrada za razdoblje 2012 -2013. Program se provodi od strane novoosnovanog Centra za praćenje poslovnih aktivnosti u energetskom sektoru i ulaganja (CEI). Dodatno, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost osigurava financijsku potporu inicijativama energetske učinkovitosti, uglavnom u javnom sektoru.

Sektor industrije

Najvažniji poticaji za projekte energetske učinkovitosti u industriji sadržani su u programima Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, koji financira energetske preglede i različite projekte koji uključuju mjere poboljšanja energetske učinkovitosti. Financijsku podršku također pružaju i multilateralne institucije kao što su EBRD (Banka za obnovu i razvoj), EIB i KfW, kao potporu malim i srednjim poduzećima i projektima energetske učinkovitosti. Konkretni programi bit će definirani na temelju nedavno usvojenih zakonskih i drugih propisa.

Sektor kućanstava i usluga

Trenutno su gotovo sve direktive Europske Unije prenesene u hrvatsko zakonodavstvo, uključujući Direktivu o energetskim svojstvima zgrada 2010/31/EC i krajnju učinkovitost korištenja energije i energetskih usluga 2006/32/EC. To uključuje obavezno energetsko certificiranje zgrada i provođenje energetskih pregleda objekata, tehničke zahtjeve za građevinske objekte, uzimajući u obzir toplinsku zaštitu, obavezno energijsko označavanje kućanskih aparata i proizvoda povezanih sa energijom. Banke nude niže kamatne stope prilikom investiranja u energetske učinkovite opreme.

Sektor prometa

Vlada RH je poduzela mjere za povećanje udjela biogoriva u ukupnoj potrošnji energije u prijevozu. Mjera je usvojena 2009. godine donošenjem Zakona o biogorivima za prijevoz, budući da Hrvatska nastoji ispuniti ciljeve definirane europskom Direktivom 2009/28/EZ o poticanju uporabe energije iz obnovljivih izvora. Vlada RH je postavila za cilj supstituciju 1,1% mineralnih goriva biogorivima za 2010. godinu dok je za 2011. godinu ovaj cilj povećan na 1,4%.

Cijene energije i porezi

Liberalizacija tržišta plina u Republici Hrvatskoj dovela je do određenih promjena u strukturi cijene prirodnog plina za krajnje potrošače. Osnovni element cijene plina uključuju cijenu opskrbe prirodnim plinom i cijenu prijenosa prirodnog plina kao i distributersku maržu, koje definira Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA). Do kraja 2006. HERA je objavila dokumente kojima se definiraju metodologije i kriteriji za utvrđivanje tarifa tako da su po prvi put tarifni sustavi razdvojeni. U 2009. Vlada Republike Hrvatske predstavila je mjere, čijom bi provedbom, ublažila nestalnost cijena plina za kućanstva i industrijske korisnike. Zbog provedbe EU direktiva (treći energetske paket), cijena plina za krajnje korisnike biti će u potpunosti liberalizirana u bližoj budućnosti. S obzirom na cijene električne energije, hrvatsko tržište smatra se formalno liberalizirano od 2009. i posljednji trendovi ukazuju na to da cijene električne energije konvergiraju prosječnoj tržišnoj razini EU. Kao i u slučaju tržišta plina, Hrvatska trenutno prolazi kroz proces provedbe paketa EU direktiva (treći energetske paket) i daljnja liberalizacija tržišta električne energije, kao i daljnje približavanje u cijenama električne energije može se očekivati u bliskoj budućnosti.

Sectors	Naziv mjere	Since
Industrija	Regulacija naknada za emisije SO ₂ i NO ₂	2004
Industrija	Regulacija naknada za emisije CO ₂	2007
Industrija	Program energetske učinkovitosti	2004
Promet	Obvezno označavanje potrošnje goriva novih automobila	2007
Promet	Financijske mjere za promociju učinkovite potrošnje goriva	2009
Promet	Eko vožnja	2010
Promet	Uvođenje obveznog udjela biogoriva u energiji potrošenoj u prijevozu	2011
Usluge	Program obnove javnih zgrada	2012
Kućanstva	Energetsko označavanje kućanskih aparata	2008

Izvor MURE

Za više informacija: <http://www.isisrome.com/mure/>

